

Βιβλιοπαρουσιάσεις

ΖΑΪΡΑ ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑ

1. **Pierre Delion (Επιμ.), *Τα βρέφη σε αυτιστικό κίνδυνο* (επιμέλεια και εισαγωγή ελληνικής έκδοσης: Γρ. Αμπατζόγλου). Θεσσαλονίκη: University Studio Press.**
2. **Pierre Delion (Επιμ.), *Τα βρέφη σε ιδρύματα, τα βρέφη και οι θεσμοί* (επιμέλεια και εισαγωγή ελληνικής έκδοσης: Γρ. Αμπατζόγλου). Θεσσαλονίκη: University Studio Press.**

Πρόκειται για δύο μικρά βιβλία, που αποτελούν τα πρώτα βιβλία μιας σειράς με θέματα επίκαιρα και ενδιαφέροντα στον τομέα της ψυχικής υγείας των βρεφών, αλλά και κλινικούς και θεωρητικούς προβληματισμούς που απασχολούν γενικότερα το χώρο της ψυχικής υγείας και της ψυχοπαθολογίας και μπορούν να διεγείρουν τη σκέψη σε θέματα πρώιμης διαγνωστικής αξιολόγησης, θεραπευτικής παρέμβασης, διεπιστημονικής συνεργασίας και θεσμικής ψυχιατρικής.

Και τα δύο βιβλία συντίθενται από συλλογές κειμένων από έγκριτους γαλλόφωνους συγγραφείς, πανεπιστημιακούς δασκάλους και έμπειρους κλινικούς, καταξιωμένους στους τομείς της έρευνας και της θεραπείας, τα οποία έχει επιμεληθεί ο Pierre Delion, καθηγητής Παιδοψυχιατρικής στο Πανεπιστήμιο της Lille, γνωστός από τα γραπτά του στον τομέα της παιδοψυχιατρικής αλλά και από την επιστημονική δραστηριότητά του στο χώρο της θεσμικής ψυχοθεραπείας. Η μετάφραση και η επιμέλεια της ελληνικής έκδοσης έγιναν από τον παιδοψυχίατρο Γρ. Αμπατζόγλου και τους συνεργάτες του.

Στο πρώτο βιβλίο ο καθηγητής Παιδοψυχιατρικής στο Πανεπιστήμιο των Παρισίων B. Golse επισημαίνει, σε ένα σημαντικό για τα σημερινά δεδομένα κείμενο, πόσο καίριο είναι το θέμα της πρώιμης πρόληψης και πώς αυτή διαφοροποιείται από την πρόβλεψη. Δείχνει με πειστικά επιχειρήματα πώς ο ενθουσιασμός γύρω από την ανίχνευση πρώιμων σημείων μπορεί να μετατραπεί σε ένα αφελές επιστημονικά αλλά και επικίνδυνο θεραπευτικά κυνήγι εντοπισμού «αυτιστικών» βρεφών. Στην περίπτωση αυτή η πρόληψη κινδυνεύει να παράγει αυτό που θέλει να αποφύγει.

Τα ιδρύματα για μωρά απαντούν στις προσμονές και στις επιτακτικές μερικές φορές ανάγκες των βρεφών και των γονιών τους. Είναι, λοιπόν, απαραίτητα, είτε πρόκειται για βρεφοκομεία, για χώρους μόνιμης ή προσωρινής οικογενειακής τοποθέτησης, μικρούς σταθμούς φύλαξης, παιδικούς σταθμούς, υπηρεσίες νοσοκομείου κ.λπ.

Μπορούν να βοηθήσουν σημαντικά αν απαντήσουν στις ανάγκες των γονιών, των μωρών και των ατόμων που τα φροντίζουν, αλλά μπορούν επίσης να είναι παθογόνα, πηγή επιπρόσθετων τραυματισμών, σοβαρών ελλείψεων, αποδιοργάνωσης, όταν οι ανάγκες δε λαμβάνονται επαρκώς υπόψη.

Το βιβλίο αυτό επιμένει να καταδείξει τη βούληση των συγγραφέων του να αντιληφθούν κάθε

συλλογική οργάνωση, κάθε ίδρυμα ως θεσμό στην υπηρεσία των παιδιών τα οποία καλούνται να φροντίσουν. Η βούληση αυτή συνοδεύει μια κριτική σκέψη που δεν παρασύρεται από την τυφλή πολλές φορές «λογική» του ιδρύματος, μια λογική που μπορεί τελικά να καταλήξει να υπηρετεί έναν ψευδή «ιδρυματικό» εαυτό.

3. Γ. Αμπατζόγλου & Σ. Μανωλόπουλος (Επιμ., 2004), Προσεγγίσεις III, Η ψυχογενής ανορεξία του βρέφους, οι συναντήσεις με τα βρέφη. Θεσσαλονίκη: University Studio Press.

Πρόκειται για τον τρίτο τόμο της περιοδικής έκδοσης της Ελληνικής Εταιρείας για την Ψυχική Υγεία των Βρεφών, που επιμελούνται οι Γ. Αμπατζόγλου και Σ. Μανωλόπουλος. Οι δύο προηγούμενοι, με τίτλους «Προσεγγίσεις της γέννησης» και «Προσεγγίσεις του βρέφους», κυκλοφόρησαν το 1998 και το 2001 αντίστοιχα.

Ο τόμος αυτός περιέχει τρεις θεματικές ενότητες. Στην πρώτη ενότητα, με τίτλο «Η ψυχογενής ανορεξία του βρέφους», μετά από ένα εισαγωγικό κείμενο της ψυχαναλύτριας Άνας Ποταμιάνου, περιλαμβάνονται παρουσιάσεις περιστατικών σχετικά με τη θεραπεία της βρεφικής ανορεξίας (G. Szwec, A. Αλεξανδρίδης), βιβλιογραφική ανασκόπηση (Ε. Λαζάρου) και θεωρητικά κείμενα (Μ. Μιχαλέλη, Γ. Αμπατζόγλου).

Η δεύτερη ενότητα, με τίτλο «Οι συναντήσεις με τα βρέφη», αποτελείται από δύο υπο-ενότητες: Η πρώτη παρουσιάζει το θέμα της συνεργασίας των παιδοψυχιάτρων με τα νεογνολογικά τμήματα (Γ. Αμπατζόγλου, Σ. Αμοιρίδου) και τη σημασία του βρεφικού στοιχείου στην ψυχοθεραπεία (Σ. Μανωλόπουλος). Στη δεύτερη υπο-ενότητα παρουσιάζεται η εμπειρία συνεργασίας μιας παιδοψυχιατρικής ομάδας με το βρεφοκομείο (Γ. Αμπατζόγλου και συνεργάτες).

Στην τρίτη ενότητα ο καθηγητής Ψυχιατρικής Θ. Τζαβάρας αναπτύσσει ένα θεωρητικό προβληματισμό σχετικά με την υιοθεσία.

4. Γρ. Αμπατζόγλου, Σ. Μανωλόπουλος, Ζ. Παπαληγούρα, Αρ. Σκούλικα (Επιμ., 2006), Προσεγγίσεις της υποβοηθούμενης αναπαραγωγής. Θεσσαλονίκη: University Studio Press.

Το 4ο τεύχος της σειράς των «Προσεγγίσεων», που εκδίδεται με το γενικό τίτλο «Γονείς και βρέφη – Οι πρώτοι δεσμοί», αποτελεί εκδοτική πρωτοβουλία της Ελληνικής Εταιρείας για την Ψυχική Υγεία των Βρεφών και μόλις κυκλοφόρησε από τον εκδοτικό οίκο University Studio Press, με θέμα την «Υποβοηθούμενη Αναπαραγωγή».

Στο τεύχος αυτό –για πρώτη φορά– Έλληνες επιστήμονες διαφόρων κλάδων (παιδοψυχίατροι, ψυχίατροι, ψυχολόγοι, μαιευτήρες, νομικοί, κοινωνικοί επιστήμονες, ψυχαναλυτές) δημοσιεύουν τα πορίσματα των ερευνών τους, τις κλινικές τους εμπειρίες και τις θεωρητικές αναλύσεις τους αλλά και τις μαρτυρίες τους πάνω στα πολύπλοκα ζητήματα της υποβοηθούμενης αναπαραγωγής.

Μέχρι πρόσφατα δεν είχε αναγνωρισθεί ότι η διάγνωση της υπογονιμότητας και η αντιμετώπισή της επηρεάζουν όλες τις πλευρές της ζωής των ζευγαριών που τη βιώνουν. Οι συζητήσεις εστιάζονται κυρίως στις ιατρικές πτυχές του ζητήματος. Τα άρθρα που δημοσιεύονται στο παρόν τεύχος επιτρέπουν τη διεπιστημονική ανταλλαγή απόψεων, συμβάλλοντας στην κατανόηση των πολύπλοκων ζητημάτων ψυχικής οικονομίας γονιών και παιδιού, θέτοντας τα ζητήματα δεοντολογίας και νομικής δια-

χείρισης των νέων καταστάσεων που προκύπτουν από την πραγματικότητα της υποβοηθούμενης αναπαραγωγής, μελετώντας τις επιπτώσεις των τεχνικών στον ψυχισμό και εκθέτοντας τα υπάρχοντα ερευνητικά δεδομένα.

Τα άρθρα του τεύχους απευθύνονται στους ειδικούς αλλά και στο ευρύτερο κοινό, καθώς υπογραμμίζουν την αναγνώριση των ψυχολογικών παραμέτρων της υπογονιμότητας και της υποβοηθούμενης αναπαραγωγής, τις σύνθετες αποφάσεις που συχνά καλούνται να πάρουν τα υπογόνιμα ζευγάρια προκειμένου να αποκτήσουν ένα παιδί (δωρεά ωαρίων, δωρεά σπέρματος, παρένθετη μητρότητα) και τις μακροχρόνιες επιπτώσεις των επιλογών αυτών, που δεν είναι πάντα προβλέψιμες. Αναδεικνύονται οι σύνθετες διαστάσεις του θέματος (ιατρικές, ψυχολογικές, ηθικές, νομικές και κοινωνικές) και οι διεπιστημονικές απαιτήσεις για την κατανόησή του.